

401/12051

התקנות בולאי ישראלי
ספרייה

הירחון הישראלי

ביבליות

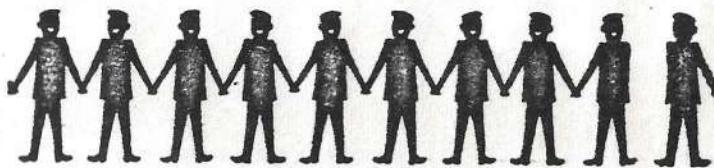
8

1966

בול מקורי וחייבי למדוי הופיע ב-5 ביולי בערך כוטלובקה במלאת 30 שנה לבריגדות הביאן-לאומיות שנלחמו לצד הרפובליקאים במלחמה האזרחים בספרד. הבול מראה את חתונתו הידועה של פיקסו, גווארנייקה.

בעיר או בכפר
בקבוץ או במושב
יש אספנאים
לא פאראוגנאים...

אנו פוננים אלין, אספן, אנה, האטריך לשורותינו...
הצטרכ להתאחדות אגודות הבולאים בישראל, המסונפת לפדרציה
הביבן - לאומית לבולאות

בכל יישוב אפשר להקים אגודות בולאים - פנה אלינו ותקבל
* הדרמה * מרצים * טהון * ועוד

התאחדות אגודות הבולאים בישראל, תל-אביב, ח.ד. 2896

מ. ג. ברנד

תל-אביב, רח' אלנבי 119
טלפון: 25-5000

מבחן גדרול
של בולי ישראל וחו"ל
קוון ה למונכט
בולאים במדריד פורטוגל
טל. 275 = 623026

בולי לב

סבחר גדרול
לאספנאים רצינאים
ספוא לאספנאים היזיסטיים

تل אביב

שנקין 13 (מדגורת) טל. 624920

הירחון הישראלי לבולאות *

בטיולן התאחדות אגודות הבולאים בישראל, תל-אביב, ח. ד. 2896

העורך: אריה לין, אב תכ"ו 1966 אוגוסט EDITOR: ALEF LYN AUGUST 1966

FEDERATION DES SOCIETES PHILATELIQUES ISRAELIENNES

בהתאחדות אגודות הבולאים בישראל

כל-סדר-היום

בהתאחדות

עוגת הקיץ והזמנות הקפיאו במעט גם את פסטיווות ההתאחדות. אספניים רבים מבליטם מוחוץ למוקסום מנזיריהם ומסווים כך פרונט מלא בפראודוני הבולאים. אף על פי כן יתכנס הפעם הפופולרי שאל התאחדות לשיכתו, כפי שנקבעה ל- 19 ביולי.

שורף פוליה עם מוזיאון השואה

בעוד המכונת לתערוכת הבינ-לאומית שפתח נייראיל כ- 1968, במלאות 20 שנים לפדיינית ישראל, נכנכו למכבי סטום, שכן שרם אוורט התקציב - ישנה נוכחות מצד מוסדות שוכנים לסתף פועלם עם מארגוּני התערוכה. פלניהם פוצבִּינְת, הארויים לחתימת לב יתרה, סייר אלינו פר צבי אנדר, מנגל מוזיאון השואה והגבורה בקייבוץ לוחמי גזירות. מר שניר מציע לךיים משלמות התערוכה הבינ-לאומית אף מירוח של בולים מקוריים בשואת אירופה הנוראה, במלחמה העולם השכינה. הוא מציין אף לקיים את תערוכת השואה הבינ-לאומית בין כותלי המוציאון. אין ספק שתאחדות תדריך לחתמת בענין זה.

בתחביבם

חשובה - לצבי אשכנזי, קריית-ח'ים - הצד הראשון. בטועות הורפס בירחוננו שה"סומברדו" הוא כו-עופיני בדרום אפריקה, במקומות בדרום אמריקה.
לגיליה, נהריה - התאחדות אגודות הבולאים אינה עוסקת בחילופי בולים. בירחוננו תוכל למצוות כוחות אנטישם בחו"ל אם תחולך להחליף בולי ישראל בבולי חו"ל.
ldr. חסיד, קבוצת כנרת - לפי בקשה, כוחות אספניים בחו"ל מצוי בחוברת זו, בתחום שטמונא עניין בהם.

מעוניינים בחיליפין עם ישראל

KARL HANS
Schütt 23 Borboresse
Platz 23, Worms/Rheni
D.B.R.

Jean LEGENDRE
17, Cité de Champagné
53 - CRAON
(FRANCE).

Dister Hummel
87, Löbau Süd/Sa
Rosenstrasse 39
Germany - DDR.

A. Zarate A.
V.F.J. Sta M. de ONO
Cosa 21
Trinidad - San Juan
Rep. ARGENTINA

Ratan Singh Nabar,
48, Indian Mirror Street
Calcutta 13, INDIA.

Emilio Rivera
Mederos
Callc 90 902 c/o
9 nay 11 Mitamar
Habana - CUBA.

חדשנות הבולאות בישראל בולי חינוך, שאגאל' והמודיאון

הבולאות הישראלית היכנסו בקרוב לטרקלין של הפילאטליה העולמית בשלוש סידרות, שנושיהן כרם הוגאו על גבי בולי ארצנו: סידרה מוקדמת לקידום רשת החינוך, סידרה בולי מוזיאון ישראל וסידרה של ציורי שאגאל.

כתרת הסידרה הראשונה להרים את קרן החינוך בין המכבות הרחבות של האוכלוסייה ולקרבת הנוף לבלאות, ואילו סידרת אגאל והמודיאון יתארו על גבי הבולים את אוצרות המוזיאון ויצירות שאגאל. כפי שנזעט, יופיעו בולי שאגאל בפודים שונים ועל גבי בפסות "יום הופעה ראיון", שיציגו בהדפסה אמנויות מיוחדת, דוגמת עיטופות צՐפת וספרד. כן נודע לנו, שהstories הבולאי החליט סופית על הנפקה בולי זברון לציון הערכות הבולים הביקלאומית, מתוך עוז ונחלה.

פעולות השירוט הבולאי

קיבלו אמ' הדין-וחשבון של מסדר-הדור לשנה 66/1965. זו הפעם הראשונה שדוואר ישראל מפרסם דו"ח בՁורת ספר נאה המכיל פרטיטי מעניינים.

"ספר-השנה של מסדר-הדור במחצונתו והיקפו הינו תידוש במשדרנו" - אומר המנהל הכללי של מסדר הדור א'. לביא במובוא לדו"ח. הוא מצין כי ייעודו של הספר לסכם את פעולות הדור בשנה החולפת ולציגו את עיקר הפעולות לשנת התקציב הנקובית.

בספר ניתן חיאור של פעולות הדור, הטלפון, הסלברף והתקשרות הבינלאומית, מחנחות-השידור של "קול ישראל", שדוואר כפונה על העברת שידורי למושבי הארץ, ולחוויל, שירות הטליביזיה הלימודית, בנק הדור, השירות הבולאי ועוד.

בהמשך בולי ישראל יש לשירות הבולאי רשות של סוכנים בחו"ל. בישראל מקבלים דוב האספונים או בוליותם בדוואר כמנויים קבועים. ביום הופעת הבולים. השירות הבולאי מפרסם מדי כמה שנים כת-לוגו דמי של בולי ישראל. (ראה סקירה מקיפה בעמוד 5)

מעספה זברון לקדוי

בין החותמות שהוטבעו באחרונה בישראל, כדאי לזכיר את זו שהוטבעה ב"עיר החרות" לזכרו ב'זון קנדี้, נשיאת המנוח של ארה"ב. החותמה הוטבעה על-גביה מעתפה מיוחדת מיווחות המראות את תפונו הגדiego, דבלי ישראל ואורה"ב ו"יז קנדוי", כפי שהוא ב"עיר החרות" בהרי ירושלים. החותמת נזילה גם להדפסה ולוויות זברון.

הנחתת. יד קנדוי ביער החרות של ירושלים בימי זכרונו
INAUGURATION OF JOHN F. KENNEDY MEMORIAL IN THE
U.S.A. FREEDOM FOREST IN JERUSALEM MOUNTAINS.
4.7.66

מעספה זברון וחותמת מירוחת ב"יז-קנדוי", ב"עיר החרות". הרי ירושלים

השירות הבולאי

מאת: מושען פרלואַ

366 בולאים

בפרק המוקדש לשירות הבולאי אנו למדים שמאז קום המדינה עד לסוף השנה התקציבית 1965/66 הوذפס עלי-ידי דואר ישראלי 366 בולאים (ביןיהם הופיעו עוד כמה סידרות בולאים); בולים מן הד- מנין ובולאי-צרכון - 306; דואר-אוויר - 36; דמי-דואר - 20; בולי שירות - 4. נוסף לאלה הוא פיעו חמישה בליגנות-צרכון.

הבולאים הודפסו כבמות שוננות; אחדים רק בשדרות אלף וחמשים (בולים שמיירים בגביה) ואח- רים הנמצאים בשימוש יוס-יומי באשנבי הדואר, הודפסו, בשדרות מיליגנים וומקדים.

תקפידי השירות

השירות הבולאי נוסד בקי"ץ 1948, זמן קצר לאחר קום המדינה. בזמן המנדט הבריטי לא היה צורך בשירות בולאי, מפני שכלי הארץ-ישראל הודפסו בחו"ל ושלטונות המנדט לא גילו כל עניין בערכה החינוכי-תעמולתי, ולא דאגו לניצול המשקיף של מכיריהם לאספנותם. השירות החילה בעבודתו בחדר קטן במשרד-התחבורה בקריה בתל-אביב. היו טבולים נמצאים משדיין במבנה הדואר ביתו והם חופסם שלוש הקומות העליונות של הבניין. השירות הבולאי מפסיק ביום 60 ועובדים קבועים ומוגאים לפוי הצורר, במיוחד לפני הופעות בולאים חדשים, עובדים ארכויים.

תקפידי העיקרי הוא אספקת בולים לבתי-ה דואר. בשירות הבולאי מתרכז כל החומר הבולאי ה- מועד לממכירה לקהלה (בולים, חותמות דואר וכדומה), תפקיד חשוב גוסף הוא הatzמתם של בולים ו- חומר בולאי אחר בין אספונים בארץ ומחוצה לה. מכירת הבולאים לאספנאים היא גם מקור הכנסה לדו- אර ולמדינה.

בשנת 1965/66 הפעיל הדואר כ-40 חוותות מיוחדות לציוויל אירופים ציבוריים וממלכתיים, ו- חוותות עמולאה.

תיכנון בולים חדש

השירות הבולאי מפרסם בהחלתו השנה האזרחית הודעה לציבור, שבאה מתבקשים מוסדות ציבור ואזורים להציג עצותיהם לבולים חדשים. נסורתם לעיון לוועדה הבין-משדרית למיכון בולים חד- שים, לשם עיבוד החוכנויות השנתית.

בוועדה - בראשות מנהל השירות הבולאי - מוחתפים בו נציגי משרד-החו"ז ומשרד-החינוך ונציגי הפקידות האבודיות הבולאיות בישראל.

הוועדה מוכנסת עד סוף מאי, והוא היא הנחיות מפברואר 1961. בין היתר נקבע, כי בקביעת הנושא לבולים תינחסן עדיפות לבינוי מארמים ובין-לאומית, במירוחם במאור- עות בין-לאומיים שבגדאות אחרות מקישות להם בולים (זכויות האדם, המלחמה ברעב, הפליט ה- עולמי, משחטים אולימפיים, תערוכות פולמיות וכו'); הוועדה מתחשבה בחוקיניות ציבור אספני ה- בולים בנושאים, כגון: חנוך, טופרט, פרחים ומארועות שאינן קשורות ביובל - 25, 50, 70 ו-100 שנה של המאורע; אין להזכיר בולים לאישים בחייהם.

כאשר הוועדה מחייבת על נושאים מביאה היא את העצותיה לאישור ועדת הסמלים וועדת השרים לעונייני בולים, הבוחרים בצעיריהם המתאימים תוך חתימתם עם ועדת מייעצת. בוועדה השרים מחתה- פים שר הדואר, סגן ראש-הממשלה, שר-החינוך, שר-החו"ז, בוועדה המיעצת מוחתפים גם האמנים מ. אדרון, ז'אן דוד, ד. דינ-דריש, ב. שץ וס/א. ליב (נציג אגודה הגרמאניקים).

הדף בולאים

'ישראל יכולה להציג על היישבים ניכרים בהדפסת בולאים. כל בולי ישראל הודפסו בארץנו, ב- חלום אצל המדיטים הממליחי (קודם בקירה בתל-אביב, כתם בירושלים) ובחלום בדפוס המשוכל לוין- אפשטיין בבה"ם. לא רבות המדיניות היכלotta לציין, שככל בוליהן הודפסו בארץן, ישן מדיניות, המשמשות בבולים קרוב ל-100 שנה ועוד לא הגיעו להדפסה עצמאית. מדינת ישראל אף הגליטה לקבל הזמןות להדפסת בולים למספר ניכר של ארץם אמריקה ובאסיה.'

בZIPOR בולי ישראלי מעתה לפני כ-20 שנים ניכרים נישאלוים. מלבד בולי מודדים לשמה, מש"א (1950) שודם. צייר ארכור שיק, צייר יהודי לא ישראלי ובולים אחדים שציירו בידי הצייר היהודי-אנגלי אברהם ג'מס (בול המכובה הלישית 1950), מלווה העצמאות, תערוכת 'כיבוש השטחה', המכובה החמי- שית (1957) - צויריו יצר הבולים (327) בידי ציירים ישראליים. אחדים מהם משוחזרים באוון קבוע בצייר בולים של דואר או"ם וארצות שוננות.

תַּלְיָאוֹבֵן

החותמת השלהמה היהודית מסניף
מנשיה על בול תוריון.

וְהוּא הַחֲזָקָתָה הַיְהוּדִית שֶׁ
וּמְטוּבָה בַּתְּלִיאָבוֹבֵן עַל בָּלְטַן
טוֹרִיּוֹ שָׂרָה. כְּתוּב בָּה:
יטו (תַּלְיָאוֹבֵן).

שסו להכתבה בציוריו הנחלטים של הדלקת התורכי
הזרין.

סוף הדואר החביב את הבולים היהודיים בתוכה־ידואר
בצלה בפינה צלווה. בה הוה כתוב באותיות ארבעות (לפעצ'
לה) ואלכגיות (לעפה) — יט' (תַּלְיָאוֹבֵן). היה זו דואז לנו
ך רק צל ביל אוד ויחז' סדר אעלוי החותמת שהופצה בתול
איבר. התאריך צל החותמת בסודס. אוד הבול הוטס בספ'־
ספבר 1915.

אצ' נגיד רודיפות ההגבלה ננד תושבי תל־אביב. גם
פרושים הנזרה המזוודה על הגניות הורוים לפנות את העיר.
כחזה נפכו כל בר אובלופפה בעבודתו זו. יומ אוד קם,
יבנלי להאריך לבוגנים אעלוי חבק לאלאסנדריה של גזרים
הצטרכו לנגן נגוי הפרטוריה בפקחו כל יוסף טרומפלדור.
ובן צער לאחר מכון נסגר סני־הדאורה. וכוב נסארה תל־
אביב לא לאל סיורי דואז. עד כיבושה בנובמבר 1917 אל־ידי
גדוד פרדים אוסטליים.

* פרק מחרוך פדרו החדרש של פ. אריה הנכזא
על מכבס הדפוס ויופיע ביום אלה בהזאת.

את רואבן מס. ירושלים.

הנחלת הפוכנה העותומנית.

פתחה בימים אלה סניף שלם ולכלה בכתביהם, בכתביהם
אזוריות ותבilioות לכל חלקיה בתל־אביב. עפי בקשת
הצדור ביפו ולן, עותמי טידזה לקבל עלי' את הנחלת
בתנאים טוביים מאה, יפנה אל דבשות דיסכסא העותומנית ביטר.

Dr.-tre des Postes Ottomanes Jaffa.

1917-1918

דּוֹרוֹרִים: בַּיָּמִים הַתּוֹרְקִים, הַבְּרִיטִים
וּבְמִינְגָּה יִשְׂרָאֵל

ב'צ'ן תרס"ט (1909) נוסודה שכונה עברית על גבעות
ההיא צבצפון ליפס, ובכיסוייה העניקה לה את השם „אהתא
בֵּיתִי“. שכונה זו נולדה בבהירות: בחתם בבנו נשללו רוחותיה. היא
קיבלה דמות עיר, ועם כהה הוולף ל-תַּלְיָאוֹבֵן

עמדו המש שנים מאן יסוד תל־אביב. והדיין לא נפתח
בג' נספחים־דא. הנקשות החזרות ונכונות של הרבי הער
בז' הממל'ת התרבותי (שהרי ארכ'־יסכאל היהת הנחה אן
לשלטונה הנחשל של תחומייה העותומאנית). לפחות סניף
דוואר בתול־אביב הושנו ריקם. התווכחים לא רואו בעין יפה
את גודלו של היישוב העברי וניסו בכל דרך להבדר את
צעיריהם. התו... - ב' ב'יקסו לשלהם בכח נאלג אנטיא לכתה
רגליהם בשל הטעוק ליופו. אל בנין הדואר דנכזא בסוכן,
או אל סניף הדואר במונשי. השירותים בסוכנים אלה היו
מחשלים ביחסו התגאים גוזרים. נצורו בצרותי הדואר הורות שהו
ככתבם לחזרלאץ. נצורו בצרותי הדואר הורות שהו
קיימות ליד הקונסוליות (בעיקר האוסטרית והגרמנית) וכשה־
שיינו ביעילותם.

בגונזה על סירובם העזק של התורפים. החליט הנוצר
הتل־אביבי להקים דואר תול־אביב: בפקודת הולמים הוריכם
החדבקו על המפעוטות בויל הקרון הקלימת לירדאל, הרכבתם
חולקו בבחים עלי־ידי קבוצות מלחיצי הנגונסה „הרצליה“. מכתבים
לצ'ין, רוחות ווד לזרה הרוחקה) הועברו לתפקידם בעז'
רת ענולות־ידיאניים חולקו עלי־ידי דוחרים־רכובים. הסל־
חן התורכי דאה ב־דאואר עברי עזמא"ז זה פגעה בלתי־
חויקת בסמכות הדואר הרשמי אסר על פולותיו זאים בעז'
שם כלפי כל המשמשים בו.

סוף סוף רואו התורפים כי לא תהיה להם ברירה אלא
לפתח סניף־דאואר בעיר. העברית הראשונית. אך כאן ייבצא
מגאל מהימן לסניף זה? לאחר הרטור החילתו התורקיים לערכם
�នועה בעיתונות העברית, ובגליכון הקפל (פס' 16-17) של
השבועון „הפעול הצערו“, שיא צאי בלבב תרעיז. (6 בפבר'־
וּדָאָר 1914) נדפסה מודעה זו:

את המודעה הזאת קרוא מורה לזרפתות ולערבות בבייה
הספ' של המשובה נס־צ'ינה רפא אל אבעעלפיא. שהיא „בריה"
ילד' וראשון־לזרין. הוא הגיע את מושמדתו למשרה זו
ובזונות השליטה, שליטהו בשפה התורנית וגינויו העותר
מוניה אף כהה ביה.

אולם משומירה נשמהה פתייה דואז עד חזות
ארוים. ווק בפרק מלחת־העולם הראשונה (אוגוסט 1914).
או שבעות אוזהים לפוי נזפתה סוק־סוכן סניף הדואר בתול־
אביב. התאריך המדוד של האתימה איננו ידוע, שכן הידיעה
לא כותה לופיעם בפונטיים.

סניף הדואר שכן בדורות הרזל, לא הרחק מפאס' הרכבת
מר אובלופפה היה העבד יהוד' משבד ומילא בעגמו את
כל התפקידים. לא היה לו עבזה רבת. הימים היה ימי־
מליחת, והקס ערשו עם איזוריה היה משובש. ותושבים דביט לא

מזהקי הגביע העולמי

בולים לאליפות העולם בדורגל בלונדון

המורע הספורטיבי העיקרי של השנה ערך ביולי בבריטניה. זו הפעם הראשונה שב-
ריטניה מארחת את משחקי הגביע העולמי בדורגל. המשחקים התקיימו בכמה ערים במדינה ומשחק
הגמר ייערך ב-30 ביולי באיצטדיון אמבלי בלונדון. בריטניה הנפיקה במחילה החדש סדרה נ
שלושה בולים, המארחת שחקני כדורגל מזכבים אופיניים בפרש וליד שער היריבה. מדיניות רבתו
בעולם עומדת לכת בעקבות בריטניה ולהדפס סדרות בולים לkrata המאורע.
ליבריה הכינה סדרת בולים ובילון זכרון למשחקי הגביע העולמי. הבולים בערכים 10, 25
ו-35 סנט, מתארים שחקני כדורגל על רקע כדורי הארץ, הגביע העולמי ושחקן בודד. גליון הצל-
רוץ נושא בול מנוקב עם חמונה שני שחקני כדורגל וכחותם: "משחקי הגביע העולמי בדורגל לונ-
דון 1966".

תשעה בולים ואחד צרכון אהם הקדיש נוצר ההונגרי למשחקי הגביע העולמי בדורגל.
בול אחד מראה אה זיל רימה ואת הגביע העולמי הנקרא על-שמו - ואילו היתר מהווים את
"ההיסטוריה של הגביע העולמי", לפי המקומות בהם נערכו התחרויות. צימדת-הזכרון מראה שה-
ן בתוכו מסגרת של מגרש-דורגל, מוקפת בשמות המדינות שעלו לבגרה ב-1966.

38 מדינות למשחקי הגביע

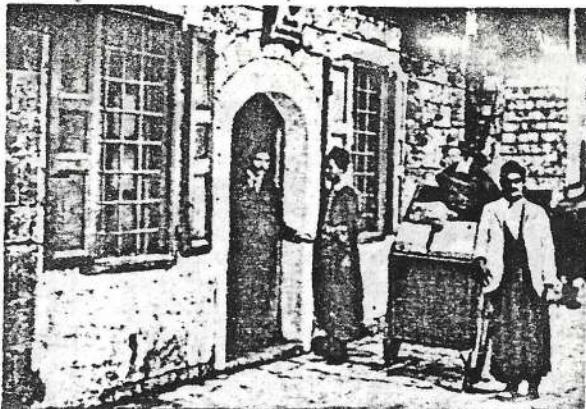
משחקי האליפות על גביע העולם בדורגל, שהתקימו בלונדון, צוינו לפני שער על-ידי 38
ארצאות, אך לא מן הנמנע שהרשימה תהיה גדולה.
לעת עתה הגיעו אליונו פרטים על הארץות: ארגנטינה, ברזיל, בולגריה, צ'יליאו,
בריטניה, איי שלמה, נסיכות ברוני, הונגראה, איטליה, מקסיקו, צפון קוריאה, פורטוגל, ספרד,
שוויץ, בריח-המואזות, אורוגוואי, אנטיבואה, איי אספנסיון, בהםם, ברמודה, איי שלמה נסיכות
ברוני, איי קימן, דומיניקה, פרדיזיה של דרום ערב. איי פיג'י, גיברלטר, איי ג'ילברט ואליס,
גונאה, הברידים החדשניים, פיקרין, סט. קיטס, ס. הלנה, סט. לוט'יה, סיישל, טריניטיאן-דה-
קונה, רומניה וליבריה.

בעוד בול המדינות השונים בציוריםם, יש לכל הטירות הבריטיות ציור אחד (ראה צ-
לום): הגביע, רשות-המלוכה של כדור הארץ, כדורגל ורגלי ספורטאי. כטבון הודפסה גם חמונה
המלכה, פרט להברידים החדשניים, שביהם מופיעה כתובות דו-לשונית, צרפתית-אנגלית, בליל
המלך, בברוני ראש הטולפן בדמות המלכה. והואתו דבר בפדרציה דרום ערב.

יותר מהר - יותר גבוהה - יותר רחוק

טשרדי דאר גרטנויים
בארץ־ישראל

מאת ד"ר יעקב פרוידנברג

בארץ־ישראל (פלסטינה), שהייתה חלק מטרוקם של הקיסרות העותומאנית, ש- הימה בסוף המאה האחרונה כבר מזבב של גטיטה, היו סדרים פוסטאליים מתחת כל בקורס. חסרו הדרכים להעברה סידרה של שלוחי דואר ל"פרובינציה" זו. פעם שבתו עבר ליליה־דואר (שלל־פי־רrob היה אנהלאכטבי) מירושלים לבירותם וחלק במקומות שעבר בהם, דברי דואר שהביאו עמו.

כאשר נראה פרש הדואר היו מתקלים מביבו ושולאים על מכתבים שהגיעו ולולוי לא הגיעו... כמובן שבקרה זה אי אפשר לדבר על סודיות. מאחר שהשלטונות סללו את הכביש מירושלים לפו רק בשנות השישים, לרובל ביקורו של הקיסר האוסטרי, היה הקשד בין המקומות השונים עוד בזמן הוא קשה ביוחר. המוסדות שנצדדו ע"י הקהילות האירופאיות המתרבו עם הגבלה מס' הא-ליינאים במאה הקדומה. בחקופת זו נצדדו גם המושבות הראשונות של האזינונים. המאצמות האירופיות התחלפו במשך הזמן לשלוות שלוחי דואר באגניות עבור אזרחיהם והקימו שירותי דואר מיוחדים לחולוקתם. אך הזכיון שהיה דרוש להם שחו מידי פעם בפעם מטהולין העותומני. על יסוד הסכמי "הקאפיטוליזם" בתנאים אלה התפתחו בא"י שירותי דואר צרים במידה עצום שהחזרקים כלל לא היו מודעים מההתרומות הללו רצואה להם. מסיבה זו היטלו איסור על הובלה שלוחי דואר של שירותי דואר צדדים ברכבת באורך של 87 ק"מ בין ירושלים ויפו שלילתה נגמרה בשנת 1892. הריבון הגרמני החליט רק במועד מאוחר מכך על פניהו משרד דואר בארץ הקוזז. ג胸怀ה לא הייתה מובסתם על היישובים כלכליים מתחדשים. לפיו ההודעה הרשמית שהופיעה בגלויון מס' 51 בעיתון הרשמי, נוצר משרד הדואר ביפו לרובל נסייעתו של ויליאם הקיסר לארץ־ישראל (1.10.1898) במטרה להוביל את דברי הדואר והעתוגנים של הקיסר ומלךיהם (הווארה ברשותה מס' 71 מיום: 24.9.1898).

בעבור שנתיים מתחו שירותי דואר שני בירושלים ובדרך זו הרחיבו את עטי הדואר באופן ניכר (הודעה רשמית בעיתון מס' 21 משנת 1900).

בכל איסור המשלו של דברי דואר ברכבת נאלצו המעצמות הזרות להשתמש בעגלות שכורות לפחות דברי הדואר מוגמל יפו לפנים הארץ ובחנאי הבלתי בזמן ההוא היה גם הרכבת בליווי משמר חזק.

ה דואר האווסטרי, שעקייו היו זרוכים מכך מתוך קווים משלו, בו בזמן שיטר שרוטי הדואר (הזרומי, גרמני והגרמני) שלחו אם שלוחיהם בעגלות שהם שכרו למטרת זו במושוף. מיד עם פריקם שלוחי הדואר מהתילה המהוות בינייהם, כי כל מנהל דואר השבדל להיווד הראשו בפיו אשומות בגניהם הארץ ובמיוחד להגיון מוקדם יותר לירושלים.

המחלקה השםשו לפרגנסורה בבלוים שהיו בשימוש הדואר בגרמניה, עם הדפס-רכב של הערכן הנקוב בטבעו מורה.

אחר שבסודה הקרוב היו החובבים רביילים לסדר את עסוקיהם במطبع גרמני והוציאו גם הדואר הגרמני ביום 5.8.1908 סדרת בולי דואר עם הדפס-רכב במطبع גרמני בערכים מ-5 עד 100 סנט. עניין החומרה הוא פרק מעניין לא פחות. היו חומרות דואר רק ביפו ובירושלים. ביחס למקוםם בהם אספו בדרך מיפו לירושלים ובחזרה דברי דואר, השתמשו בחומרות בעלות זורות שונות.

בערים אחרות, כמו רמלה, אזורי, וכו', היו מיבות מכתבים והמכתבים שהוציאו מהן קבלו החומרה מיוודה.

זמן קצר אחרי פרוץ מלחמת העולם הראשונה נחללו סוף סוף התורקים עוז ומסרו לכל ה- מעצמות הזרה שהחזיקו במשדי דואר בשחם, פקודת סגירה בת הדור בציגינס את הפסדים ה- עצומים שנגרמו לקיסרות החורקית ע"י הסכמי "קופיטולאייזות".

כך הגיעו גם החקלאות לדoor הגרמני בארץ-ישראל.

כיוון שהטורקים לחמו במהלך המלחמה הראשונה בלבד של הגטנוגים, סיירה המשלחת האבנית שהגיעה לפורקיה עם כנישת הטורקים למלחמה, מס' "מחנות דואר צבאיות". בחומרות השתמשו בהן מופיעת גם כתובות בחורקיה.

מבחן על בול טרייזנשטייך

בגראנץ המערבי הדיפה הזרקה שהוקשה כולה לבולי טרייזנשטייך. זהו מבחן מקיף למדי- על סדרי-הדור במחנה והזאתה הבול הנודע לשלוחה משולח דואר מחוץ לתחום המנהה. המחבר, חי- אודור מבס מביא הרבה אילוסטרציה של מיני מסמכים הקשורים במחנה וכן פרטיהם וציגומיהם שמי- הקס של טרייזנשטייך.

זעירות לוזדון 1866

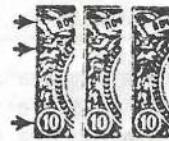
ביבורת ג'נטלנרים חבושי צילינדרים, על רקע בת הפרלמנט בלונדון, מופיעה על בול קני- חדש בן 5 סנט. הבול שהופיע לראשונה בסגנון הראשוני להזאות רבות, ההפניות לנו בשגה הבאה, כשהתמלאנת 100 שנה לكونפדרציה הקנדית.

המאורע ההיסטורי אותו מצין הבול: ועידת לונדון, שכונתה ב-4 בדצמבר 1866, לשם מו"מ סופי בדבר הקמת גטמיג'ון. הוועידה, שנמשכה עד לאחר חג-המוליד, הולידה אומה קנדיית במקומם- מדיניות והמוחוזות של אמריקה הצפונית הבריטית. ב-1 ביולי, 1867 הפלגה קנדית למדינה- פ- אוחודה, במעמד של דומיניון.

הבול מראה את המשלחת הקנדית, בראשותו של ג'ון מקדולנד.

100 שנה לבול הפיני הראשון

סאטת ד"ר חיים גלאם

בימים אלה מלאו מאה שנה להנפקתם של בולי פינלנד הראשונים. לפני מאה שנה היתה פינלנד דוכסות בדולה בחסות האימפריה הרוסית. בשנת 1865 הוכנסה לשימוש מסבע פינייה - ו- מאהה - ואילו שנה לאחר מכן הודפסו בולי פינלנד הראשונים בערך החדש. למשה החלה ההיסטוריה הדוארית של פינלנד עוד בשנת 1845, כשמדינה זו הדיפה מעצמה ועלייה בולים מושבעים לשימוש הדואר. פינלנד הייתה המדינה השלישית בעולם, לאחר בריטניה ודוכסות בראונשווייג, שהוציאו פריט בולאי זה. המפעצת הונפקו בשני ערכיים, 10 קופיקות עם שני גלגולות נייר ו- 20 קופיקות עם שלושה גלגולות נייר. הבול עצמו היה בזרה סגנולה ונשא את סמלת של פינלנד, וחותם קרגנו דואר.

הבולים הפיניים הראשונים דרך מסבע פינייה הונפקו כאמור בשנת 1866. הסדרה החזיקה חמישה ערכיים, 5, 8, 10, 20 ו- 40 פנוי. כך חוגגים אם יובל המאה לבול הפיני הראשון רק ביום אחד, אם כי למשה הונפקו הפריטים הבולאים הפיניים כעשרים שנה קודם לכן. הקטן-לוב הריאון לבולי פינלנד הועז על-ידי רופא-שייני וינאי בשם לודזיבג הקש, בשנת 1881. היינו בל נחוג בקשר הדוק עם תערוכת הבולים הסקנדינטיבית "גורדייה 1966" המאורגנת על-ידי אבודת הבולאים בפינלנד. בבולי פינלנד הראשונים מצוינים הרבה הדפסות, שיינרי נקרוב, הפוכים וסימני מים שונים ויש תברת שימוש בקסלווב. ב- 1923 הופיעו בולים עם סמני מים באורך צלב-קרט. בול צדורי הונפק לרגל היובל בערך 0.35 מאהה במחזור בת 250,000 וחמשים. הבול צויר בידי אולו ופלניאן מתאר חמונה של בית דואר עתיק.

תמונות אמנויות של סייציאן

סדרה בת ארבעה בולים נמכרת בסאן מארינו ומוקדשת לנושא: "תמונות מפורסמות של האחים סייציאן". בערך 40 לירוטה התמונה: "האהה היפה של סייציאנו" המוצגת בגלריה פיז'י בפירנצה. בערך 90 ו- 100 לירוטה "בית ספר לאהבה" ובערך 170 לירוטה "אהבה שמיימת". התמונות האחרות נותת מוזגות בגלריה בורגדה ברומה.

CORREO DEL PARAGUAY
EMISION
FAMOSOS ESCRITORES

0058

CENTENARIO DE LA EPOPEYA NACIONAL DE 1864-1870

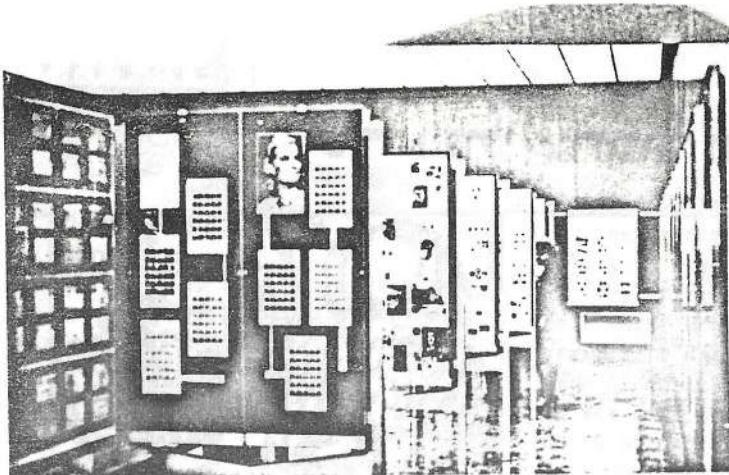
כלאי זירות

מ-4 עד 300 אלף

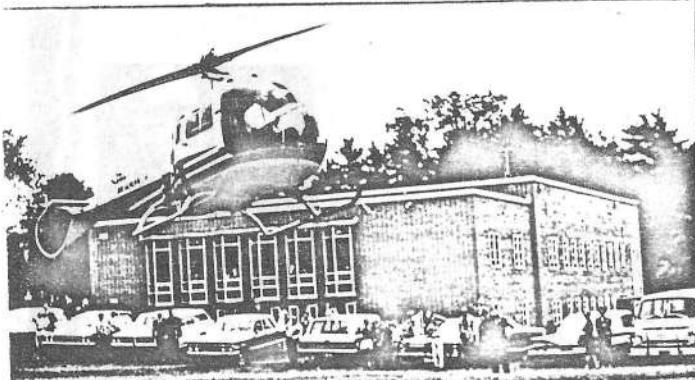
עתון אמריקאי מביא פרסומים מלאפים על בודל וה- מהדורות של בולי פראג'וואי האחרוניים שהוקדו לאביבה בדولي הספרות העולמית: שקספיר, ביטה, מולידר ו- דנטה. בסדרה 5 בולים במ- הדורה של 300 אלף, 3 בול- לים בהדורה של 20 אלף, 8 ב- 5 אלף, בולק מנוקב - 5 אלף, בלתי מנוקב - 4 אלף.

טופקס'

— 1966 —

מראה כללי ב"טופקס '66"

ד"ר ריבקה שטיינר ורעותה
מקבלים את הפרם

הליקופטר נושא דואר,
נוחה בחצר הבודיאון

במושיאון ספלן לבולאות נגעה תערוכת הבולים הנושאית הגדולה ביותר בהיתה אי פום. סופרנו באלה"ב, ד"ר מיכה טייןר, שהיה הרוח החיה בתערוכה זו, שיגר לנו מספר צלומים מתוך התערוכה וציין ש"כל צילום הוא בבחינת אלף מלים..."
לבבי אספני ישראל לא היה משום עניין מיותר בתערוכה זו, שכן אספנינו לא השתתפו בה וכשומן כך נסתפק בכמה שורות הסבר לסוכם התערוכה.
בפרם הגדל של "טופקס '66" זכה מר ג'ון תומס מנויו-יורק שהציג אה' שחיקות נובבה בו-בולים. בפרם הראשון צוין אוסף של מיזדענו ד"ר מיכה טייןר (דמויות אנשים חיים) ואילו בפרם נשיא האגודה הנושאית של אריה"ב, זכתה לארטה גראברנס מברוקלין, אריה"ב.

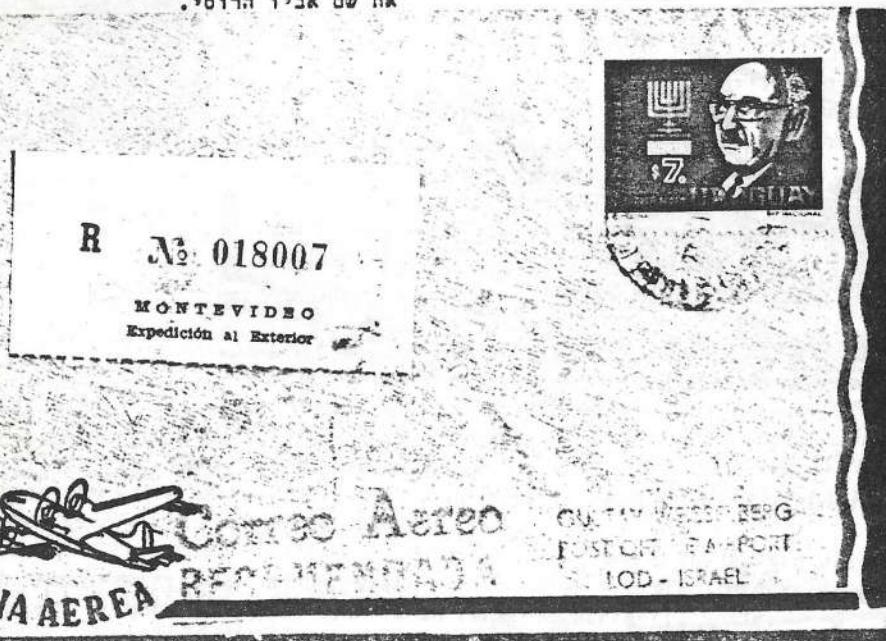
"כיסטר זיפ", הדור המצחיק, המיצץ להשתטט בסופר אזרוי של הדואר והמוסמיע בשוליו
בלידות הבולים, יפתח דף חדש באלבומי בולים של ארכחות הארץ. (ראה צלום)

שׂוֹרֵב בָּבֶלִי אֲוֹרוֹגְנוֹווֹ וּבָרְזִילִי

ט"נ ניקוב בבלול-זרפתה

המדען הרוסי מפורסם יהודי, איליה מז'ניקוב, יופיע בקרוב בבלול זרפתה חדש. מז'ניקוב גולד בחרקוב, אבל מה ב- זרפת והבלול מראה את ביתו בזרפתה. כן מוש- פיעים בבלול חומונתו ומיירוסטוקוף. מז'ניקוב קשור בזרפת גם בשיתוף הפעולה המדעי שלו עם איש המדע הזרפתי, אמיל רוקס, שהוא המציג את ההרופה למחלת-העגבת וזכה בהיאר "מציל האנדושה".

כבן נישואין-הערובה גוזא מז'ניקוב
את שם אביו הרומי.

הנקודה היהודית
טרגוו הוציאיה ששה בולים, לזכר ביקור האפיפיור במרכζ האוטומח-המאוחדרות שבגיון- יורק. ובם مكانן איננה נעדרת הנקודה היהודית, כי הבולות - המראים את פאולוס השמי נואם בעזירות, על רקע סמל האזרען ומפל ל- "יסמה" "הץ למלחתו" - צוירו ע"י הגרפי-אים הישראלים א. אדרל והאחים שמיר, הודפסו בכית-הדרושים הממשלתי בירושלים.

נשייה המדינה - גם על גבי מעתפה

נשייה-המדינה, זלמן שזר, מופיע ב- בולי שטי-מדינה: אורוגוואי וברזיל. בו אורוגוואי עוררו סנאציה בלתי רגילה והמו דורה הראשונה, בה 100,000 עותקים, אדי תוך יוממים. הדואר הוציא מהדורה נוספת של בולי-המושיא שדר. (אגב, צילום הבול שולרטם שונות ברבע האחורי ובמקומות 20 סנטבוס הופיע בול בערך נקוב של 7 פז' חמוניה נשיה המדינה מופיע על גבי הבול וכן על גבי מעתפה היום הראשון. לצערנו לא הוביל עדרין פרטיהם על הבלון הברזיל. קיימת מעתפה-טיטה מיום הראשון עם בול הנשייה שהופיע באורוגוואי).

תכנית רדיו מיווחה לבלוי האו"

סדרת הבניות רדיו על גושא בולי האו"ם נולדה עקב החתוגיגיות הרבה בגושה זה לאחר נסיעות מערוכת "סיפקס" בסוף מס' בארא"ב. התכניות משודרות אחת לשבע מתחנות השידור בוואשינגטן על-ידי מר משה שונפלד. התכנית נמשכת 15 דקות ובמסגרתה כבר הופיעו אישי בולאות בולטים: דוד אלכסנדר - נשיא אגדות בולאי האו"ם, ראש צוות צייר בולי או"ם מר אורלה האמן, מר ד.ט. קלמנטס, מנהל השירותים הבולאיים של האו"ם ועוד.

בלויה-אוריר כל או"ם

דוואר או"ם בניו-יורק הוציא כ-9 ביולי גלויה-דוואר-אוריר בערך נקוב של 11 סנט. הציר הסמלי צויר בידי אולב פיסון מדנמרק. הגלויה חימר ביום ההופעה ב-40 ארצות - חברות או"ם, לרבות ישראל. דוואר או"ם מיצג בישראל על-ידי חנה ויינראוב, נוה מונסן.

חנוכת הבית

מדינות רבות הוציאו בולים לכבוד הבניין החדש של ארגון חברויות העולמי, שנחנך לא מכבר בז'נבה.

חיבשה פרכייזנים

ברית-הומות הוציאה ב-9 במא' השנה, יום הנצחון על הנאצים, סידרה בת חמישה בולים לכבוד 5 פרכייזנים ידועים מלחמת העולם השנייה. אלבעה מהם דוסים ואחד לטבי: פ. סטרלץ, ה. קוונצוב, א. מוריוזובה, ט. בומסקוב ו. א. סודמאליס (לטבי). ההודעה מצינה שבicularים אלה צוינו כולם באות-גבורה של ברית המועצות ועתה נקבעו בקשות רבות של הציבור להנציחם בוגלי' ז'אר.

150 שנה ליום ייסוד באתורסט בירת גאנבה

הדפסת כסף בболיל גמביה

גמביה שבאפריקה, הוציאה החודש שלושה בולים בהדפס-כסף. הבולים הוקשו לירבול מההנפקה לבסיס הצבאי הבריטי בברורסט, שהוקם במטרה לשמור על נהר גמביה מפני השימוש בו על-ידי סוחרים-עבדים. לבולים ציור אחיד של הבסיס ובמרכז סמל המדינה מודפס בכסף.

פולקלור של פפואה ובוינזיאנה

הטריטוריה האוסטרלית ושתה נאמנו של או"ם, פפואה ובוינזיאנה החדשה, הוציאה בפעם ה-ראשונה סידרת-בולים עם חמוניות מחרוך הפולקלור המקומי. הופיעו ארבעה בולים עם מinci ציורים פרימיטיביים מפוך המיתולוגיה של פפואה, המציגים בשפע חפצים צבעוניים - מסכות, קמעים, ועוד.

סנווניות ראשוןונה של "איירופה"

ליקנסטיין הקדימה את חברותיה באירופה ופירסמה את חלום הבול שיפוריע שם בספטמבר, במוגרת בולי "איירופה". הכוונה לבולי חברות איבוד הדואר האירופאי. בדרך כלל מוציאות או"ם אלה בול בעל זיהוי זהה, ב-16 בספטמבר כל שנה מאז 1956. ליקנסטיין היא יוצאת דופן בכך שהיא בול בלבד בשנה.

אַלְפָנְדֵּט

בז'ליים בעלי' משמעות פוליטית

לכבוד המילניום הפולני

UNITED STATES 5¢

בכל מעניין יופיע בקרוב בארץות-הבריות לכבוד חגיון המילניום של פולין. לפולין יגיעו 1000 שנים מאז נסennaחת כנפי הנזרות. הבול האמריקיקאי בא, לדברי ההודעה, "להעלות על נס את יחסינו הידידות המסורתיים שבין העם הפולני והעם האמריקיקאי מאז ימי המהפכה האמריקיקאית. הבול יעשה וvae רושם רב בפולין, שכן הוא מראה את הנשך הפולני בגבע לבן על רקע צבע אדום, צבעם דגלת של פולין. מען הנשך מופיע צלב.

יזוין, שעלה הבול הוחלט כאשר מנהל-דואר אריה"ב היה גראונובסקי (מוגז פולני), ביום שגריר אריה"ב בוארשה.

כבר אמרנו שאין כמו בול-דואר לדוקומנטציה; אך לא תמיד מתקונים טווין-אי הבולים להנצחה מאורע זה או אחר רק למען ההיסטוריה. יש ומחרורי-ה בול מסתרת משמעות פוליטית עמוקה.

קחו, למשל, את שני בולי-גרמניה המערביים, שהופיעו לאחרונה במסג-רת בולים להנצחה מבנים היסטוריים. בול אחד מראה מבנה "שער ברלין" ב-עיר שצ'ין (שטיין לשעבר), הנתרוגה ביום בשלטון פולני מעבר לנهر אודר בול אחר באורה סידרה מראה מנזר, מוזד תינוכי לבנות, בקניגסברג שבפרוסיה המזרחית הנקראה כיום קלינינגראד ונחוגה לשטון סובייסקי.

זכוכ הכרזות החוזרות של הגורמים על זכויותיהם בשטחים הנמצאים בשלטון פולני, יש בלי ספק, בהזאה הבולאות האחורונה, צעד הפוגמי לבני הגבול המזרחי של גרמניה. ואם יחשוב מישו שההפוגות הפוליטיות בבולים יחכנו רק בין "המערב" וה"מזרח" – לא כן הוא הדבר. הנה מציין עתה צרכות מלאות 900 שנה לkrub על הייסטינגן, בו ניצח ויליאם הכבש את המלון הרולד האנגלו-סקסוני, בול זכרון למראה את פלישת הנורמנים לאנגליה. הן

מעניין שבס בריטניה הוציאו בול למאורע זה, אורט סטרם פורסט היזיר. ב-14 באוקטובר 1066 בברן הפלשיים מצרפת על האצ'ה האנגלו. המלך הרולד הוכה ועל כס המלוכה עלה ויליאם הראשון (הcox), שהשיט את הפלישה, יש בו יותר מהרצון להנציח את ההיסטוריה לשם.

המודונה הראשונה בארץות-הברית

בפעם הריאוונה בתולדות דואר ארץם הבריטים יופיע שם השנה בול עם חמונת מריה הקדשה ויישו בנה. בולים בנוסחים דתניים קתולים מופיעים לעיתים קרובות במדינות אמריקה הלטינית ולא מעם גם בארץות אידומה ו-אפאילו בא-אלו ארץות של הגוש המזרחי. עד כה נמנע דואר ארץות-הברית להוציא בול דמי-נוויז כדי לא לשמש תקדים לבני דתות אחרים שיבקשו גם הם בולים מיוחדדים. אשחק הוציא בארץות-הברית בול קרייטסמאם עם חמונת המלאך גבריאל (לאחר כמה בולי קרייטסמאם קודמים עם ציורי פרחים) ואם כי האיזור עוזר בעיות רבות בשל אי-דיוקים גראפים, הרי הרעיון של הוצאת בולי "криיטסמאם", עם חמונת מקודשות, עבר בשאקה ונתקבל כעובדה קיימת.

זה לא בדור כי נגיד יגבינו חוגים דתיים בארץות-הברית על האיזור החדש, שהוא "קדש הקדשים" לנוצרים בלבד. הבול צויר על-פני מוגז ארגנופוטיס של נסן הקדשה האותמת "ביביל" ובנה על ברכיה. המוגז איגע של צייר הפלמי "מיליגן הנזוד בציורי" מדרז'ון.

יזוין, לשורת המדיניות, המוגזות בולי "криיטסמאם", התוסף – שנה בריטניה, אשר אף צייר את בוליהם אלה פרט רוטמן.

העולם הגדוד

האל דיווניסוס

מתוך סדרת בולי ספורות של לאוֹס

סידרה מוקדשה לפלאות 2500 שנה לאמננות התייארונות, והופיעה במלודת החיארונות: יונון. הבו – לים בראים מסכה טרגית עתיקה, את התייארונות העתיק של אהונה וקטעים שניים כדין עתיקים, המראים את דיוניסוס, אל התייארונות.

כבא בע' ואונה

הנה פלאו 25 שנה להשתפות חסיבת המתנדבים של בע' ואנגלנד במסגרת חיל-המצב הבריטי בע' א"י, סוריה וצפון אפריקה. בגבם הבלתי שירחו חסיבות רבות של ילדים מאפריקה מטרופורייה בריטיות אחרות, אולם רק בע' ואנגלנד שבאפריקה הנaziיה בימיים אלה את השותפות מתנדביה באזרנו, בהזאת סדרה בת ארבעה בולי-זכרון. הבולטים מראיהם מחצצר, חילילים ליד תוחמים וסמל בע' ואנגלנד. ביזדעה צוין שיחיות בע' ואנגלנד הביעו לא"י ביוני 1946 ושהו כאן עד 1948. התקופה זו זינו היילי בע' ואנגלנד במדילוח-הצינוח על שירות נאמן. שנה 1966 מציינה גם יובל 50 שנה לשירות חסיבת המתנדבים במלחמת העולם הראשונה.

איןדיינאים בע' כיבוי

דוואר בע' כוסולבקיה הרוביא שבעה בולים עם חמוגנות מן ההווי האינדייני, המזוינים במויזי –

היריד המסחרי בע'–10 במלטה

במלטה הוציאו לולו שבעה בולים לדגל יובל העstorו ליריד המסחרי, הנערך מדי שנה בא. על הבולים צורות סמליות, כמו רודני, ציריך יידי האמן ברומנה, צבירר כמעם אם כל בולי הא. הבולים נדפסו בחברת "חומרס דה לא ריי" על נייר הנושא סימני מים בדורת "כלב מלטה".

פין האומג'ה הווזיאה בול זכרון לכבוד ארבענשינה. בול דגלי שמי המדינות.

150 לבנק אוסטרארי

150 שנה מלאו לייסודה של הבנק הלאומי האוסטרארי, לציון המאורע הווזא בול בערך נקוב של 3 שילינג, הנושא כתרום "150 שנה לבנק הלאומי האוסטרארי, 1816–1966".

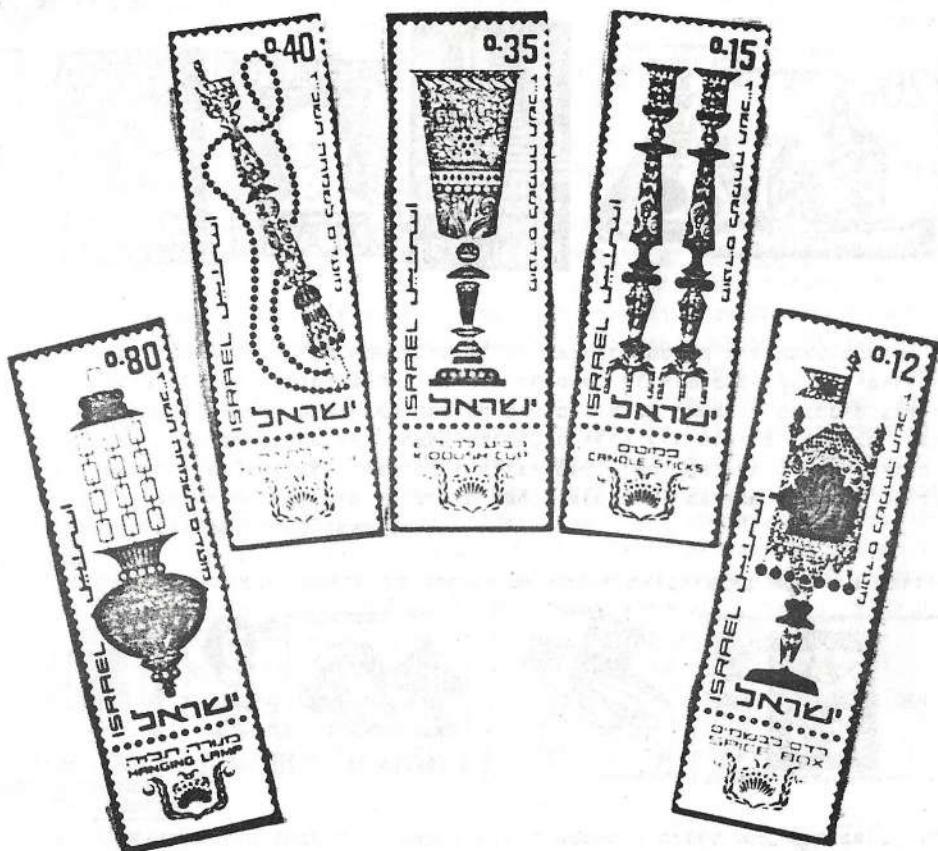
בנין או"ם בטמואן

טמואן המערביים הגדרה לשורת המדיניות שכבדו את חנוכת בנין או"ם החדש בע' גבה, בבול צרכן פיווד.

מלاوي – רפובליקת

מלاوي, קיבלת עצמאותה ב-1964, הוכרזה בע' ביולי לרפובליקת. לרגל המאורע הוציאו ארבעה בולים עם מוטג ד"ר קומו זנדה, ראש ממשלת מלاوي. בע'–12 ביולי הווזיאה צביה שמי בולו צרכן לכבוד בנין האווניברסיטה החדש.

אספו בולי דואר ישראלי

הספרייה הלאומית

תל אביב-יפו • ירושלים • חיפה • פבريا • ותויה • באר שבע • גת. ליד